

Veiledning og tilleggsoppgaver til kapittel 3 i *Her bor vi 2*

Generelle kommentarer til kapittel 3

Jeg ønsker meg en jobb

Kapittel 3 handler om økonomi og jobb og åpner med en situasjon de fleste av oss kan kjenne oss igjen i, der vi opplever at økonomien i perioder er for dårlig til å tilfredsstille de behovene vi har, og der de faste utgiftene innskrenker handlefriheten.

Åpningsbildet fokuserer nettopp på disse faste utgiftene. La deltakerne finne ut hva slags utgifter det her er snakk om, og diskuter gjerne hvor mye de forskjellige utgiftspostene utgjør i løpet av et halvår. Dette er også en fin måte å repetere tall og større beløp på. Det kan være lurt å kopiere åpningsbildet over på et lysark, slik at man kan peke på de ulike tingene.

Kommentarer til diskusjonsoppgavene

Teksten på side 45 handler om å prioritere og om hvordan man takler uforutsette utgifter og unnskyldninger som andre gir. Oppgave 3.1 gir mulighet til å bruke frasene på side 45 i forskjellige situasjoner.

Økonomi henger også sammen med ønske om jobb og muligheter for større inntekter. Dialogen på side 50 kan gjerne spilles av to av deltakerne før man diskuterer spørsmålene i oppgave 10 og 11. Temaet vil nok være kontroversielt for mange, og diskusjonen kan derfor godt foregå i mindre grupper før plenumsdebatten. Her kan læreren dele inn tavla med lik plass til argumenter *for* hvorfor Leyla bør ta jobben og argumenter *mot*, for å signalisere at alle argumenter skal ha plass her.

Grammatikk

Oppgave 5 på side 47 skulle gi gode muligheter til å trene det som er viktig grammatikk i dette kapitlet: refleksivt pronomen og setningsstruktur i leddsetninger, slik som i indirekte tale. Spør hva Fatima og Karim ønsker seg, og utvid til en samtale om hva deltakerne selv ønsker seg. Her kan læreren ha "dårlig hørsel" og spørre "Hva sier hun? Hva sier han?", slik at deltakerne må gjenta ved å formulere setninger som "Hun sier at ..., Han sier at...".

Skriv mønsteret på tavla for å få fram forandringene av pronomen i leddsetningen. Indirekte tale introduseres i boka uten bruk av setningsadverbialer, da dette kompliserer unødvendig.

I setninger som "Jeg ønsker meg ..." er det heller ikke sannsynlig at slike adverbialer vil bli brukt. Om det skulle skje, bør man ikke fokusere på setningsmønsteret i denne fasen av innlæringen. Dekk-over-oppgavene på side 48 er enkle, uten forandringer av pronomen. Det

kommer først i den skriftlige oppgaven på neste side, og er en oppgave som deltakerne derfor kan prøve å løse sammen.

Kommentarer til tilleggsoppgavene

Om oppgave 3.1 Hva skjer her? Hva sier de? Hva svarer de?

I teksten i boka beklager Arif at han har kjørt for fort. Leyla er sint og godtar ikke unnskyldningen. I klassen bør man imidlertid også lære høflige fraser som viser at man godtar unnskyldningen. (*Ingen årsak. Det er ok.*) Deretter kan deltakerne se på tegningene i oppgave 3.1 og diskutere hva personene her sier til hverandre.

Om oppgave 3.2 Bankgiro

Oppgaven består av to deler, der deltaker **A** får den ferdig utfylte giroen, og **B** den som skal fylles ut. **A** må fortelle **B** hva kontonummeret til avsender og mottaker er, samt beløpet som skal innbetales. Etterpå sjekker de sammen om utfyllingen er blitt riktig.

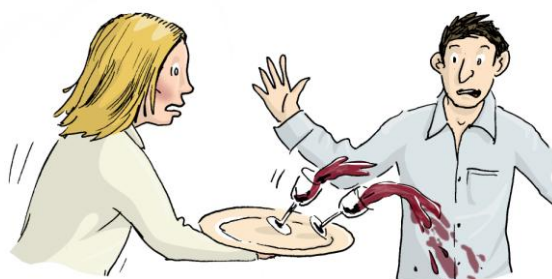
Om oppgave 3.3 Hva sier du?

Denne oppgaven er en repetisjon av noen av de uttrykkene deltakerne har lært i leksjon 1, 2 og 3. Den kan brukes som gruppeoppgave eller overføres til lysark.

Om oppgave 3.4 Hva vil du gjøre?

I dette rollespillet får deltakerne brukt fraser som "jeg har lyst til ..., jeg ønsker ..." og de må også lage svar der det er naturlig å bruke subjunksjonen *fordi*, som står i rammen på side 51. Gjør det klart at deltakerne gjerne kan "finne på" noe, slik at rollespillet ikke trenger å bli altfor personlig.

3.1 Hva skjer her? Hva sier de? Hva svarer de?

3.2 Bankgiro. Informasjon til A:

Se på bankgiroen og svar på spørsmålene fra B.

Blir registrert i Regnskapsregisteret

Kvittering
Innbetalt til

Beløp

Betalerens kontonummer

Blankettnummer
6340883100

Betalingsinformasjon

GIRO

Betalingsfrist

Underskift ved girering

Betalt av

Irina Setså
7864 Viken

Betalt til

Strømløyper A/S
6002 Ålesund

Belast konto

6 6 4 3 1 2 8 9 7 2 1

Kvittering tilbake

H

Kundidentifikasjon (KID)

Kroner

2382,

Øre

50 < >

Til konto

8450 64 3772

Blankettnummer

<6340883100>

3.2 Bankgiro. Informasjon til B

Se på bankgiroen og spør A.

Du vil vite kontonummeret til Irina Setså og til Strømleveranse.

Du vil også vite hvor mye Irina Setså skal betale.

BRF 7030100 - 1400000-326

Kvittering
Innbetalt til

Beløp

Betalerens kontonummer

Blankettnummer
6340883100

Betalingsinformasjon

GIRO

Underskrift ved girering

Betalingsfrist

Betalt av
Irina Setså
7864 Viken

Betalt til
Strømleveranse A/S
6002 Ålesund

Belast konto

Kvittering tilbake

Kundeidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer
<6340883100>

H

3.3 Hva sier du?

Jeg har god tid.	Jeg har dårlig tid.	Kan jeg smake?
Dette var godt!	Jeg har god råd.	Jeg har dårlig råd.
Vær forsiktig!	Jeg gruer meg.	Jeg beklager!

Du må løpe for å rekke bussen. Hva sier du?

Du har lite penger. Hva sier du?

Du kommer for sent og er lei deg. Hva sier du?

Du har mye penger. Hva sier du?

Du skal til tannlegen og er nervøs. Hva sier du?

Du har ikke så mye å gjøre. Hva sier du?

Du spiser noe du liker. Hva sier du?

Du er redd for at barnet ditt skal løpe ut i gata. Hva sier du?

Vennen din lager is. Du har lyst på litt. Hva sier du?

4.4 Hva vil du gjøre? Informasjon til A:

Du sier til B:

Du har fått 100 000 kroner hos en rik onkel. Hva vil du bruke pengene på?

B vil kanskje kjøpe noe. Du spør hva B vil kjøpe. Hvorfor?

B vil kanskje reise. Du spør hvor B vil reise. Hva vil B gjør der?

B vil kanskje spare pengene. Du spør hvorfor B vil spare pengene. Vil B bruke pengene senere?

Er det noe annet B vil bruke pengene på?

Etterpå spør **B** deg. Du svarer på spørsmålene.

Du kan godt "finne på" en historie.

4.4 Hva vil du gjøre? Informasjon til B:

A spør deg. Du svarer på spørsmålene. Du kan godt "finne på" en historie.

Etterpå sier du til A:

Du har vunnet 150 000 kroner i Lotto. Hva vil du bruke pengene på?

A vil kanskje kjøpe noe. Du spør hva A vil kjøpe. Hvorfor?

A vil kanskje reise. Du spør hvor A vil reise. Hva vil A gjøre der?

A vil kanskje spare pengene. Du spør hvorfor A vil spare pengene. Vil A bruke pengene senere?

Er det noe annet A vil bruke pengene på?